

01 - IOANA COSTACHE

The Ultimate Pledge: a Diachronic View of Performativity in Romanian Legal Documents

02 - KRZYSZTOF KREDENS

On the Status of Linguistic Evidence in Litigation

03 - ALEKSANDRA MATULEWSKA, PAULINA NOWAK

Translation Errors and Mistakes in Polish Language Versions of EU Legal Texts

04 - ELENA FERRAN LARRAZ

Reading Legal Documents: from the Macrofunction to the Smaller Functions

05 - PATRYCJA KŁOS, EMILIA MATERNIK, ALEKSANDRA MATULEWSKA, PAULINA PIONTEK

Translation or Non-Translation? Borrowings from English in the Polish Language of Biotechnology

06 - STEFAN WIERTLEWSKI

Grindowanie na pegach, czyli o zapożyczeniach angielskich w socjalnej odmianie języka

07 - PAWEŁ KORCZ, MAREK MATULEWSKI

Wpływ globalizacji na powstawanie polsko-angielskiego pidżynu zawodowego

08 - MARCIN LEWANDOWSKI

Słownictwo muzyczne w socjolekcie punków

09 - FALLOU NGOM

Loanwords in the Senegalese Speech Community: Their Linguistics Features and Sociolinguistic Significance

10 - NORBERT KORDEK

Analogia w dydaktyce języka chińskiego

11 - PRZEMYSŁAW WIATROWSKI

O strukturalnych składnikach spójności listów Marii Konopnickiej do Ignacego Wasiłowskiego

12 - PAWEŁ NOWAKOWSKI

Emocjonalne podłoże wypowiedzi językowych. Zarys problematyki z perspektywy biolingwistyki

13 - PIOTR NOWAK, PAWEŁ NOWAKOWSKI

Człowiek a potrzeba informacji. Kilka refleksji na marginesie założeń teorii społeczeństwa informacji

01 - Ioana Costache

The Ultimate Pledge: a Diachronic View of Performativity in Romanian Legal Documents

Abstrakt. Autorka bada performatywność w ramach procesu integracji pojęciowej (tzw. *conceptual blending*), zaproponowanego przez Fauconniera i Turnera (1997, 1998, 2000). Analizowany korpus obejmuje teksty, które powstały na przestrzeni 500 lat, i składa się z ograniczonego rodzaju tekstów prawnych. Performatywność przenika dyskurs prawny zarówno na poziomie indywidualnym (umowy, zobowiązania, darowizny itp. zawierane przez osoby fizyczne), jak i na poziomie instytucjonalnym (darowizny kościelne, traktaty międzynarodowe i sojusze/przymierza). W starszych dokumentach performatywność jest osiągana głównie za pomocą środków retorycznych i leksykalnych, takich jak powtórzenia i obszerne klątwy, mające na celu „wzmocnienie mocy performatywnej dokumentu jako autonomicznego aktu komunikacyjnego” (Danet & Bogoch 1992), natomiast w dokumentach z XIX i XX w. osiąga się ten cel za pomocą środków gramatycznych, takich jak czas gramatyczny. Performatywność rumuńskiego dyskursu prawnego nie jest również wolna od wpływów następujących języków: łaciny, staro-cerkiewno-słowiańskiego, francuskiego i (od niedawna) angielskiego.

Abstract. This is an investigation of performativity in the framework of conceptual blending developed by Fauconnier and Turner (1997, 1998, 2000). The corpus under investigation spans more than 500 years and consists of a limited range of legal text types. Performativity permeates legal discourse both at the individual level (contracts, pledges, donations etc. concluded between natural persons) and at the institutional level (church donations, international treaties and alliances). In earlier documents, performativity is achieved mainly by rhetorical and lexical means, such as repetition and elaborate curses meant “to enhance the performative potential of documents as autonomous communicative acts” (Danet & Bogoch 1992), while in 19th and 20th century documents it tends to be achieved by grammatical means, such as tense. Performativity in Romanian legal discourse may also be influenced by interference from Latin, Church Slavonic, French and (more recently) English.

02 - Krzysztof Kredens

On the Status of Linguistic Evidence in Litigation

Abstrakt. Autor omawia status dowodów z opinii językoznawcy w systemie prawnym *common law* w Anglii i USA. Następnie przedstawia kwestię dowodów z opinii językoznawcy w Polsce. Wsuwa wniosek, że naukowe znaczenie takich dowodów jest tylko jednym z determinantów jego znaczenia prawnego. Wydaje się, iż znaczenie dowodów z opinii językoznawcy w kontekście prawnym jest jednocześnie uwarunkowane czynnikami innymi niż faktyczny stan rzeczy ustalony przez biegłego.

Abstract. The author discusses the status of expert linguistic evidence in common law systems of England and the USA. Then he touches upon the issue of linguistic evidence in Poland. It is concluded that the scientific validity of expert evidence is only one of the determinants of its legal status. It appears that the status of linguistic evidence in the legal setting is simultaneously conditioned by factors other than the scientific actuality of expert findings.

03 - Aleksandra Matulewska, Paulina Nowak

Translation Errors and Mistakes in Polish Language Versions of EU Legal Texts

Abstrakt. Praca dotyczy analizy błędów, które pojawiły się w tłumaczeniu na język polski dwóch dokumentów unijnych: *Council Regulation (EC) no 1346/2000 of 29 May 2000 on insolvency proceedings* oraz *the EU Strategy to combat illicit accumulation and trafficking of SALW and their ammunition 5319/06 of 13 January 2006*. W artykule przedstawiono wybrane fragmenty wersji francuskiej, angielskiej oraz błędnej polskiej wraz z sugerowanymi przez autorki ekwiwalentami. Problemy przedstawione w artykule wynikają z zastosowania niewłaściwej metody tłumaczeniowej (lub też braku jakiegokolwiek metody), różnic składniowych pomiędzy językami polskim i angielskim, jak również z uwarunkowanych kulturowo różnic w rzeczywistości prawnej języka polskiego i angielskiego.

Abstract. This paper deals with the analysis of mistakes and errors in the translation of the *Council Regulation (EC) no 1346/2000 of 29 May 2000 on insolvency proceedings* and *the EU Strategy to combat illicit accumulation and trafficking of SALW and their ammunition 5319/06 of 13 January 2006* from English into Polish. This article presents a selection of examples from the English and French versions together with their incorrect translations into Polish with the authors' suggestions of correct equivalents. The identified problems result from the translation method applied (or no translation method applied), syntactic and grammatical differences between Polish and English, as well as culturally-conditioned differences in Polish and English legal realities.

04 - Elena Ferran Larraz

Reading Legal Documents: from the Macrofunction to the Smaller Functions

Abstrakt. Autorka uczyła nauczyciela przekładu na trudności, jakie napotyka nieznający prawa student na etapie czytania dokumentu prawnego, i wskazuje, jak należy je pokonywać. Trudność polega na tym, że student nie jest w stanie zrozumieć całościowej funkcji tekstu, ponieważ nie może zrozumieć dyskursu prawnego nawet w mniejszych fragmentach tekstu. Autorka proponuje ćwiczenie, które powinno pomóc studentom pokonać takie trudności.

Abstract. Through this article we try to remind the teacher of translation of the difficulties the student lay in legal matters encounters at the reading stage of the document and how to overcome them. The difficulty lies with the fact that he cannot grasp the overall function of the text because he cannot even penetrate legal discourse in its smaller portions. We propose some exercises that should help the student to overcome such difficulty.

05 - Patrycja Kłos, Emilia Maternik, Aleksandra Matulewska, Paulina Piontek

Translation or Non-Translation? Borrowings from English in the Polish Language of Biotechnology

Abstrakt. Autorki badają wpływ języka angielskiego na polski język biotechnologii na podstawie analizy materiału językowego zawartego w podręcznikach akademickich, artykułach naukowych, publikacjach internetowych, encyklopediach i słownikach. W wyniku analizy przygotowano listę ok. 220 terminów z zakresu biotechnologii. Wybrane przykłady obejmują kalki, hybrydy oraz egzotyki, które w wielu przypadkach wypierają wcześniej istniejące rodzime polskie terminy. Autorki wysuwają hipotezę, iż globalizacja nauki sprawia, że język angielski, który stał się językiem komunikacji międzynarodowej, językiem konferencyjnym, a także językiem publikacji naukowych o znaczeniu światowym, wywiera znaczący wpływ na języki specjalistyczne i przyczynia się do powstawania polsko-angielskiego pidginu zawodowego. Omówiono także problem przeniesienia znaczenia terminu angielskiego przy procesie zapożyczenia przez język polski. W większości przypadków nie odnotowano sytuacji zawężenia, poszerzenia ani innego rodzaju zmiany znaczenia.

Abstract. The paper deals with the impact of English on the Polish language of biotechnology on the basis of the analyzed linguistic material from academic course books, scientific articles, Internet publications, encyclopedias and dictionaries. About 220 terms from the field of biotechnology have been analyzed. The selected examples encompass calques, hybrids and exotics (direct borrowings) which squeeze the existing Polish terms out of usage. The authors put forward a thesis that the globalization of science results in the fact that English (which is a language of international communication, conference language and the language of scientific publications of worldwide importance) influences national languages of special purposes and contributes to the creation of Polish-English professional pidgin. The problem of meaning transfer in the process of English term borrowing has been discussed as well. In the majority of cases there is no expansion, restriction or any other change of meaning observed.

06 - Stefan Wiertlewski

Grindowanie na pegach, czyli o zapożyczeniach angielskich w socjalnej odmianie języka

Abstract. The paper, written from a sociolinguistic perspective, presents English loan words found in the Polish bike slang. The criteria of classification of the collected material (ca 300 entries) comprise the division into semantic classes, type of borrowings (loanwords, loanshifts and loanblends) and the level of their assimilation into Polish. The majority of the discussed lexical entries have not been recorded in the available Polish dictionaries and corpuses.

Abstrakt. Charakterystyka zapożyczeń angielskich w języku rowerowym, a więc kwestia kontaktów międzyjęzykowych, podjęta została z perspektywy socjolingwistycznej. Autor dokonuje klasyfikacji zgromadzonych jednostek leksykalnych (ok. 300) z uwzględnieniem ich podziału rzeczowego, typu zapożyczenia (zapożyczenie leksykalne, kalka, hybryda) i stopnia asymilacji. Przeważająca większość zarejestrowanego materiału nie jest uwzględniana w dostępnych opracowaniach leksykograficznych.

07 - Paweł Korcz, Marek Matulewski

Wpływ globalizacji na powstawanie polsko-angielskiego pidżynu zawodowego

Abstract. The authors present the problem of a professional pidgin from a two-dimensional perspective: as a result of a transformation into information society and globalization of all aspects of life. The problem of linguistic borrowings in logistics and computer science is discussed. The sources of borrowings and the reasons for borrowing terms are given. Finally, the problem of interlingual communication in the context of borrowings is touched upon.

Abstrakt. Autorzy przedstawiają zagadnienie pidżynu zawodowego w ujęciu dwupłaszczyznowym: jako efekt przejścia do formy rozwoju zwanego społeczeństwem informacyjnym oraz globalizacji wszelkich aspektów życia. Na przykładzie języka logistyki i informatyki przedstawiają zapożyczenia językowe. Ukazują źródła i przyczyny ich powstawania. Dokonują podsumowania tego zagadnienia ze zwróceniem szczególnej uwagi na komunikację międzyjęzykową.

08 - Marcin Lewandowski

Słownictwo muzyczne w socjolekcie punków

Abstract. The paper is a sociolinguistic analysis of music-related vocabulary used by the punk subculture in Poland. The linguistic material, which comes from punk fanzines and websites, has been subdivided into nine semantic categories such as names of the band, names of instruments, names of band members, styles of singing, styles of playing (sound of music), names of albums and cassettes, names of the hit, names of concerts, and others. The lexical repertoire in question includes words with provocative as well as humorous and ironic undertones. This corroborates the hypothesis that the linguistic material reflects some of the indicators of the punk style.

Abstrakt. Niniejszy artykuł stanowi socjolingwistyczną analizę terminologii muzycznej stosowanej przez członków subkultury punków. Materiał językowy pochodzący z fanzinów oraz stron internetowych redagowanych przez punków został podzielony na dziewięć podgrup semantycznych: nazwy zespołu, nazwy instrumentów, nazwy członków zespołu, sposoby śpiewania, sposoby grania (brzmienie muzyki), nazwy płyt i kaset, nazwy przeboju, imprezy koncertowe oraz inne. W analizowanym repertuarze leksykalnym występują określenia, w których unaocznia się duch prowokacji językowej, jak również leksemy o zabarwieniu ironiczno-humorystycznym. Stanowi to potwierdzenie hipotezy, że zgromadzony materiał językowy odzwierciedla niektóre wyznaczniki stylu subkulturowego punków.

09 - Fallou Ngom

Loanwords in the Senegalese Speech Community: Their Linguistics Features and Sociolinguistic Significance

Abstrakt. Senegal jest francuskojęzycznym państwem zachodnioafrykańskim. Oficjalnie w kraju tym występuje 6 głównych języków narodowych i etnicznych: wolof, pular, mandingo, diola, serer i soninke. 70% populacji posługuje się językiem ponadnarodowym wolof. Senegal to była kolonia francuska i francuski jest językiem oficjalnym, używanym w tym kraju zarówno przez administrację, jak i system edukacji publicznej. Ponieważ ponad 90% społeczeństwa Senegalczyków to muzułmanie, bardzo wyraźne są wpływy arabskie. Ponadto globalny wpływ amerykańskiej kultury młodzieżowej, mass mediów, Internetu oraz znacząca liczba Senegalczyków-imigrantów żyjących w USA doprowadziły do zwiększającego się wpływu języka angielskiego w jego odmianie amerykańskiej. Badanie zapożyczeń w języku senegalskim (w przypadku gdy zjawiska kontaktu pomiędzy językami afrykańskimi i nieafrykańskimi są normą) wykazuje, że proces zapożyczania nie zachodzi w sposób arbitralny. W tak wielojęzycznym środowisku zapożyczenia są często rezultatem różnych czynników kulturowych, politycznych, religijnych czy też społecznych, które funkcjonują lub kiedyś funkcjonowały w ramach społeczności posługującej się danym językiem w mowie. W rezultacie, badanie zapożyczeń dostarcza wyjątkowej okazji do lepszego zrozumienia zarówno dawnych, jak i obecnych socjokulturowych zmian zachodzących w kraju. Autor przedstawia wybrane zapożyczenia z języka francuskiego, arabskiego i angielskiego w języku wolof, bada ich cechy językowe oraz socjolingwistyczne znaczenie.

Abstract. Senegal is a West African French-speaking country. Officially, the country has 6 major national languages: Wolof, Pulaar, Mandinka, Joola, Seereer, and Soninke. Of these 6 languages, Wolof is the major lingua franca used by over 70% of the population. As a former French colony, French remains the official language of the country used in the administration and in the public education system. Because over 90% of the Senegalese people are Muslim, the Arabic influence in the country is considerable. Furthermore, the global impact of American youth culture, mass media, the Internet, and the significant number of Senegalese immigrants living in the United States have resulted in the growing influence of American English in the country. The study of loanwords in Senegal (where language contact phenomena between African and non-African languages is the norm) shows that loanwords do not occur arbitrarily. In such a multilingual speech community, loanwords are often triggered and constrained by various cultural, political, religious and social forces that operate

or have once operated in the speech community. Consequently, the study of loanwords provides a unique opportunity for a better understanding of the past and current socio-cultural dynamics in the country. This paper provides an overview of French, Arabic and English loanwords in Wolof and examines their general linguistic traits and their sociolinguistic significance in the country.

10 - Norbert Kordek

Analogia w dydaktyce języka chińskiego

Abstract. In this paper I try to show ways of using semantic differences between structurally similar constructions and semantic analogies between structurally different sentences in the process of teaching those aspects of Chinese grammar which are relatively difficult for teachers to explain and for students do understand. To exemplify this supplementary didactic method I chose the following grammatical problems: sentence-final particle *le*, the complex stative construction with particle *de* and the verb-copying construction.

Abstrakt. W artykule zajmuję się problematyką dydaktyki wybranych konstrukcji języka chińskiego. Moim celem jest pokazanie na przykładach, w jaki sposób, wykorzystując zarówno różnice semantyczne między zdaniami strukturalnie podobnymi, jak i analogie semantyczne między zdaniami składniowo różnymi, ułatwić i przyspieszyć nauczanie problematycznych w tym względzie zagadnień gramatyki chińskiej. Do egzemplifikacji wykorzystania mechanizmów różnic i analogii w dydaktyce wykorzystałem zdania z partykułą *le* i skopiowanym czasownikiem, konstrukcję z *de* i dopełnieniem komplementywnym oraz partykułę końcową *le*.

11 - Przemysław Wiatrowski

O strukturalnych składnikach spójności listów Marii Konopnickiej do Ignacego Wasiłowskiego

Abstract. 163 letters of Maria Konopnicka to her paternal uncle Ignacy Wasiłowski have been analysed. The following structural elements, which provide cohesion to the letters of the authoress have been described: initial parts (salutation, introductory segments) and final parts (complimentary close segments, sender's identification elements). The analysis proves that a vast majority of texts feature noticeable terminal signals which often occur in many variants. Their reduction is observed only in a few cases.

Abstrakt. W artykule poddano analizie 163 listy Marii Konopnickiej do jej stryja, Ignacego Wasiłowskiego. Opiszem objęto składniki strukturalne, które zapewniają wypowiedziom poetki spójność: człony inicjalne (zwroty do adresata, segmenty wstępne) oraz człony finalne (segmenty rozwiązujące kontakt, segmenty identyfikujące nadawcę). Z poczynionych obserwacji wynika, że zdecydowana większość tekstów charakteryzuje się uchwytnymi, występującymi często w wielu wariantach, sygnałami terminalnymi. W nielicznych tylko wypowiedziach dochodzi do ich redukcji.

12 - Paweł Nowakowski

Emocjonalne podłoże wypowiedzi językowych. Zarys problematyki z perspektywy biolingwistyki

Abstract. The paper discusses basic fundamentals of biolinguistics – a discipline dealing with the analysis of communicative behaviour of animals (and also human beings) from the perspective of natural science. The author puts emphasis on the emotion-based roots of all utterances. It is a driving force of linguistic and other rational activities of animals and it co-creates consciousness. The bonds between emotion and memory processes, learning and motivation from the evolutionary and neuro-biologic perspective are discussed in outline. A bios analysis on the quantum level in bio-electronics has been touched upon which has been rarely done so far. Emotion and language are basic adaptation processes which positively influence memory and learning and they constitute a motivating factor in the field of basic vital functions.

Abstrakt. W artykule przedstawiono podstawowe założenia biolingwistyki – dyscypliny zajmującej się analizą zachowań komunikacyjnych zwierząt (także człowieka) z perspektywy nauk przyrodniczych. Szczególną uwagę poświęca się zagadnieniom emocjonalnego podłoża wszystkich wypowiedzi. Stanowi ono siłę napędową aktywności językowej oraz innych racjonalnych działań zwierzęcia i współtworzy świadomość. W zarysie omówiono związki emocji z procesami pamięci, uczenia się i motywacji w perspektywie ewolucyjnej i neurobiologicznej. Odnotowano także rzadko do tej pory uwzględniane próby analizy biosu na poziomie kwantowym w bioelektronice. Emocje i język są podstawowymi procesami adaptacyjnymi, wpływają dodatnio na pamięć i uczenie się oraz stanowią czynnik motywacyjny w zakresie podstawowych funkcji życiowych.

13 - Piotr Nowak, Paweł Nowakowski

Człowiek a potrzeba informacji. Kilka refleksji na marginesie założeń teorii społeczeństwa informacji

Abstract. The authors briefly present selected premises of the information society theory and then they discuss the information need of a human being at a biological level. In the light of socio-biological theories and especially the Selfish Gene theory of Richard Dawkins, such needs have a very specific character which is not touched upon in the information society theories. Also from the memetics point of view, the access to information has less influence on social strategies of individual's behaviour than it may apparently be assumed. Taking into consideration experiments carried out in the eighties by Benjamin Libet the article also questions information need in triggering intentional actions of a human being as – in the light of the above mentioned experiments – they do not result from non-impeded will of a human being, but they are determinants of physiological reflexes of a human brain. (In other words: the preparation for an action done by a human brain precedes the intention of starting the action created in human consciousness).

Abstrakt. Po skrótowym przedstawieniu wybranych założeń koncepcji społeczeństwa informacji, autorzy podejmują dyskusję nad potrzebami informacyjnymi człowieka na poziomie biologicznym. W świetle teorii socjobiologicznych, a w szczególności teorii samolubnego genu Richarda Dawkinsa, potrzeby takie mają zupełnie specyficzny charakter, o którym nie mówi się w teoriach społeczeństwa informacji. Także z punktu widzenia memetyki dostęp do informacji wywiera o wiele mniejszy, niż z pozoru mogłoby się wydawać, wpływ na społeczne strategie zachowań jednostki. Powołując się na doświadczenia przeprowadzone w latach 80. przez Benjamina Libeta, w artykule kwestionuje się również potrzebę informacji w wyzwaniu działań intencjonalnych człowieka, ponieważ – w świetle wspomnianych eksperymentów – nie wynikają one z nieskrępowanej woli człowieka, lecz są determinantem fizjologicznych odruchów ludzkiego mózgu. (Innymi słowy: przygotowanie się do działania przez mózg wyprzedza intencję podjęcia takiego działania w świadomości człowieka).